

DE VOORDELEN VAN SAMENWERKEN

De voordelen van een ERDO aan deelnemende landen liggen op lokaal, nationaal en internationaal niveau:

Internationaal:

- grotere nationale zichtbaarheid en meer invloed op de wereldwijde aanpak van milieubescherming en nucleaire veiligheid
- bijdragen aan het besparen van investeringen op Europese schaal van miljarden euro's
- meer invloed in Europese en internationale organisaties voor kernenergie en nucleaire veiligheid
- meer invloed op aanbieders van nucleaire technologie en brandstoffen

Nationaal:

- duidelijke demonstratie van een geloofwaardig programma voor het verantwoord beheer van radioactief afval
- lagere kosten voor onderzoek en ontwikkeling
- meer gezamenlijk middelen om binnen in afzienbare tijd een realistische oplossing te ontwikkelen
- grote economische voordelen en verbeteringen van infrastructuur in het land waar de berging wordt gebouwd
- betere toegang tot expertise en technologie

Lokaal:

- betrokkenheid bij moderne, door stakeholders geleide besluitvormingsprocessen om milieuproblemen op te lossen
- meer lokale invloed van nationale besluitvorming op milieubeleid
- grote economische voordelen en infrastructuurverbeteringen voor gemeentes en regio's waar de berging wordt gebouwd, zowel voor de korte als de lange termijn

ERDO
working group

Werken aan een
gezamenlijke
Europese oplossing
voor radioactief
afval

ERDO
working group

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot:
ewoud.verhoef@covra.nl (Nederlands & Engels)
charles.mccombie@arius-world.org (alleen Engels)
www.erdo-wg.eu

Elk Europees land moet verantwoord omgaan met het eigen radioactief afval. Voor het meest gevaarlijke en langlevende afval hebben slechts een paar landen een definitieve oplossing ontwikkeld: diepe ondergrondse geologische berging of eindberging. Eindberging wordt gezien als de enige veilige manier om dit afval te bergen zonder toekomstige generaties met deze last op te zadelen. Voor sommige landen is het bouwen van een nationale berging een enorme uitdaging.

Werken aan een gezamenlijke oplossing voor radioactief afval

Duidelijke programma's voor het beheer van radioactief afval in alle lidstaten worden gevraagd door het Europese parlement en de Europese Commissie; alle programma's moeten voorzien in de toegang tot een geologische bergingsfaciliteit. Met de toenemende vraag naar kernenergie om zowel klimaatveranderingen te beperken als de leveringszekerheid elektriciteit te vergroten zal in de Europese Unie de druk toenemen om eindbergingsprogramma's te ontwikkelen.

Zelfs landen zonder (plannen voor) kerncentrales produceren kleine hoeveelheden langlevend radioactief afval. Voor Europese landen met maar kleine hoeveelheden langlevend radioactief afval is het bouwen van een nationale berging zowel praktisch als economisch een grote uitdaging. Een voor de hand liggende oplossing voor die landen is het gezamenlijk ontwikkelen van één of meer regionale bergingen. Naast de technische voordelen zullen de samenwerkende landen ook honderden miljoenen euro's besparen door het delen van de kosten voor ontwikkeling en gebruik van de berging.

DE WERKGROEP

Een multinationale werkgroep (WG), waarvan de leden zijn aangewezen door verantwoordelijke overheidsorganisaties in de deelnemende landen, is opgericht om de haalbaarheid van een multinationale, non-profit afvalorganisatie (European Repository

Development Organisation, ERDO) te onderzoeken. Het doel van deze organisatie is de ontwikkeling van één of meerdere gezamenlijke bergingen. De missie van ERDO-WG die op 28 januari 2009 is overeengekomen, luidt:

“Ons doel is samen te werken aan de gemeenschappelijke uitdagingen voor het veilige, langetermijn beheer van radioactief afval in onze landen. In het bijzonder zullen wij de haalbaarheid onderzoeken van een formele, gezamenlijke Europese afvalorganisatie. De werkgroep zal al het noodzakelijke voorbereidende werk uitvoeren om een Europese Berging Ontwikkeling Organisatie (ERDO) op te richten en hiertoe een gezamenlijk voorstel presenteren aan onze overheden. Als hiervoor voldoende steun van onze overheden of hun vertegenwoordigers is, kan de ERDO worden opgericht aan het eind van dit proces.”

Andere belangrijke doelen van ERDO-WG zijn het uitwisselen van informatie, het bouwen aan competenties in deelnemende landen en het promoten van het

concept van een gezamenlijke berging als aanvulling op nationale bergingen voor radioactief afval die in ontwikkeling zijn.

ERDO-WG is een project dat wordt gecoördineerd door de Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval, COVRA, uit Nederland (www.covra.nl) en Arius uit Zwitserland (www.arius-world.org).

VEILIGHEID

Net als voor nationale eindbergingsprogramma's is operationele en langetermijn veiligheid topprioriteit voor een toekomstige ERDO. Gezamenlijke regionale faciliteiten voor radioactief afval zullen aan de hoogste standaarden ter bescherming van mens en milieu moeten voldoen. Deze veiligheid zal worden gecontroleerd door de samenwerkende nationale overheidsinstanties in de deelnemende landen.

Omdat gezamenlijke eindberging een belangrijk onderwerp is met wereldwijde interesse zal de werkgroep het advies van het internationaal atoomenergie agentschap

(IAEA) en van ENSREG (European Nuclear Safety Regulator Group) in het voorstel meenemen.

LOCATIE

Sinds het begin van de jaren tachtig blijkt het vinden van locaties voor eindbergingen in ieder land een erg moeilijk opgave. Toch is er afgelopen tien jaar veel geleerd van de succesvolle nationale programma's en zijn er moderne processen ontstaan om de bevolking te betrekken bij de besluitvorming en moeilijke milieuaspecten te wegen.

Met de technische methodes om geschikte locaties te vinden, kan de veiligheid van de gekozen eindberging worden aangetoond. Tegelijkertijd zal nauw worden samengewerkt met lokale bevolking die geïnteresseerd is in het project en actief betrokken wil worden bij de ontwikkeling. De technisch en maatschappelijke geschiktheid van locaties zal zowel op lokaal als nationaal niveau bediscussieerd en geëvalueerd moeten worden. Een nationale toezegging deel te nemen aan de uiteindelijke

berging is geen voorwaarde om te participeren in ERDO-WG. Potentiële landen voor deze bergingen verrijen alleen vrijwillig na extensieve interacties met geïnteresseerde gemeenschappen in een land. Deze landen kunnen zich te allen tijde terugtrekken van het proces van het lokaliseren van de berging tot het moment dat uiteindelijke toezegging is vereist.

WHAT NEXT?

ERDO-WG zal de komende 1 tot 2 jaar kennis genereren waarmee overheden kunnen besluiten om wel of niet verder te gaan met de formele oprichting van een ERDO. Als hiervoor voldoende steun is, zal locatie, personeel en een initieel werkprogramma worden overeengekomen als basis voor het werk van de ERDO voor tenminste de komende 10 jaar. ERDO zal opereren als een zusterorganisatie van de nationale eindbergingsprogramma's die de weg wijzen voor de ontwikkeling van veilige en maatschappelijk geaccepteerde geologische bergingen.

WHICH COUNTRIES?

De volgende landen nemen op dit moment deel aan ERDO-WG: Oostenrijk, Bulgarije, Ierland, Italië, Nederland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slowakije en Slovenië. Daarnaast hebben ook het internationaal atoomenergie agentschap (IAEA) en de Europese commissie hebben waarnemers geleverd aan ERDO-WG en wordt met andere Europese landen gesproken over deelname in ERDO-WG.

ERDO
working group